

Spis treści

Wprowadzenie	11
Rozdział 1	
Charakterystyka zagranicznych inwestycji bezpośrednich i przyczyny ich ekspansji.....	19
1.1. Pojęcie zagranicznych inwestycji bezpośrednich (ZIB)	19
1.2. Formy ZIB i ich uwarunkowania.....	25
1.3. Sposoby wejścia na rynki zagraniczne i formy organizacyjne prowadzenia działalności gospodarczej przez inwestora.....	30
1.3.1. Różnice pomiędzy <i>greenfield</i> a <i>brownfield</i> i typy inwestorów	34
1.4. Teorie ZIB uwzględniające przewagi i motywy inwestorów zagranicznych.....	39
1.4.1. Teoria przewagi własnościowej przedsiębiorstwa	39
1.4.2. Teoria cyklu życia produktów, gałęzi i sektorów	42
1.4.3. Teoria reakcji oligopolistycznej	45
1.4.4. Teoria lokalizacji.....	47
1.4.5. Teoria względnych przesunięć kosztów siły roboczej i kapitału K. Kojimy.....	48
1.4.6. Teoria dynamicznych przewag komparatywnych (paradygmat rozwoju) i model czarnej skrzynki T. Ozawy.....	51
1.4.7. Teoria internalizacji.....	57
1.4.8. Eklektyczna teoria produkcji międzynarodowej J.H. Dunninga i jej reinterpretacje	59
1.4.9. Teoria kształtowania się pozycji inwestycyjnej na rynkach zagranicznych J.H. Dunninga.....	71
1.4.10. Ewolucyjny model umiędzynarodowienia przedsiębiorstw J.H. Dunninga i M.L. Lundama	76
1.5. Nowa geografia ekonomiczna (NGE)	78
1.6. Strategie integracji koncernów transnarodowych a rodzaje ZIB	86
1.7. Podsumowanie.....	90

Rozdział 2

Handel międzynarodowy, ZIB a wzrost i rozwój gospodarczy

w ujęciu teoretyczno-empirycznym	99
2.1. Wybrane teorie handlu międzynarodowego a ZIB	99
2.1.1. Przedklasyczne, klasyczne i neoklasyczne teorie handlu międzynarodowego	99
2.1.2. Międzynarodowa wymiana czynników wytwórczych a wzrost gospodarczy	104
2.1.3. Nowy nurt nowej teorii handlu	113
2.1.4. Handel międzynarodowy i ZIB – wybory sposobu wejścia na rynki zagraniczne w ujęciu badań na poziomie firm w krajach Unii Europejskiej.....	121
2.2. Wybrane modele neoklasyczne oraz endogenicznego wzrostu gospodarczego i ZIB.....	126
2.2.1. Neoklasyczne modele wzrostu gospodarczego	130
2.2.1.1. Model wzrostu gospodarczego R. Solowa	130
2.2.1.2. Model złotej reguły akumulacji E.S. Phelps'a	137
2.2.1.3. Model wzrostu gospodarczego G. Mankiwa, D. Romera oraz D. Weila	138
2.2.2. Modele endogenicznego wzrostu gospodarczego	140
2.2.2.1. Model funkcji produkcji stopy wzrostu technologii P.M. Romera.....	140
2.2.2.2. Model optymalnej ścieżki wzrostu R.E. Lucasa	144
2.3. Efekty wpływu ZIB na rozwój gospodarczy w krajach goszczących	146
2.3.1. Wpływ ZIB na akumulację kapitału i aktywność inwestycyjną	146
2.3.2. ZIB a budżet państwa	150
2.3.3. Wpływ ZIB na bilans płatniczy	152
2.3.4. Wpływ ZIB na zatrudnienie i rynek pracy.....	155
2.3.5. ZIB a transfer i dyfuzja technologii	161
2.4. Podsumowanie.....	167

Rozdział 3

Czynniki lokalizacji ZIB w ujęciu teoretyczno-empirycznym

3.1. Ewolucja koncepcji czynników napływu ZIB.....	173
3.2. Czynniki lokalizacyjne ZIB występujące po stronie inwestora zagranicznego.....	181

3.2.1. Czynniki zasobowo-kosztowe.....	181
3.2.2. Czynniki rynkowe	185
3.2.3. Czynniki efektywnościowe	187
3.2.4. Czynniki poszukiwania aktywów strategicznych lub zdolności	191
3.3. Czynniki lokalizacyjne wynikające z klimatu inwestycyjnego.....	193
3.3.1. Uwarunkowania makroekonomiczne	197
3.3.1.1. Uwarunkowania ekonomiczno-społeczne	197
3.3.1.2. Stabilizacja polityczna i ekonomiczna.....	199
3.3.1.3. Ryzyko inwestycyjne a ZIB	201
3.3.2. Instytucje, przepisy prawne oraz system zachęt i udogodnień dla ZIB.....	205
3.3.3. Uwarunkowania infrastrukturalne	207
3.4. Poziomy oceny klimatu inwestycyjnego.....	209
3.4.1. Poziom ugrupowania integracyjnego.....	209
3.4.2. Poziom grupy krajów EŚW – czynniki wspólne i indywidualne	211
3.4.3. Poziom krajowy	217
3.4.4. Poziom regionalny	219
3.4.5. Poziom lokalny	221
3.5. Elementy optymalizacji podatkowej inwestorów zagranicznych na rynkach goszczących.....	224
3.5.1. Uwarunkowania i decyzje optymalizacji podatkowej.....	224
3.5.2. Podmioty specjalnego przeznaczenia i formy międzynarodowego przepływu kapitału	227
3.6. Elementy ekonomicznej oceny ZIB przez inwestorów.....	232
3.6.1. Dochodowość podmiotów z udziałem zagranicznych inwestorów bezpośrednich i skumulowana całkowita stopa zwrotu z inwestycji	232
3.6.2. Zatrzymany zysk i reinwestycje w podmiotach bezpośredniego inwestowania	235
3.7. Zmiany czynników lokalizacyjnych w gospodarce światowej a ZIB	237
3.7.1. Różnice w tendencjach rozwojowych projektów <i>greenfield</i> i <i>brownfield</i>	237
3.7.2. Przyczyny ekspansji ZIB w sektorach finansowych wobec sektorów niefinansowych.....	242
3.8. Podsumowanie.....	246

Rozdział 4

ZIB i ich rola w gospodarce krajów EŚW-10	251
4.1. Ważniejsze uwagi metodologiczne dotyczące statystyk ZIB	251
4.2. Napływ strumieni i struktura ZIB.....	254
4.2.1. Skala napływu strumieni ZIB oraz ich dynamika	254
4.2.2. Struktura napływu strumieni ZIB	264
4.2.2.1. Struktura inwestycji bezpośrednich w podziale na instrumenty finansowe w krajach EŚW-10	264
4.2.2.2. Struktura napływu strumieni ZIB w Polsce, w podziale na instrumenty finansowe, sekcje i rodzaje działalności	269
4.3. Zasoby ZIB	274
4.3.1. Skala zasobów ZIB w krajach EŚW-10	274
4.3.2. Stan zasobów ZIB w Polsce i ich struktura w podziale na instrumenty finansowe	278
4.3.3. Podział geograficzny zasobów ZIB w Polsce według kraju pochodzenia inwestora.....	280
4.3.4. Rozmieszczenie zasobów ZIB w Polsce w podziale na województwa	281
4.4. Rola ZIB w wybranych obszarach aktywności krajów EŚW-10	284
4.4.1. ZIB a wymiana handlowa towarów i usług.....	284
4.4.2. ZIB a nakłady brutto na środki trwałe.....	286
4.4.3. Strumienie i zasoby napływu ZIB a PKB	288
4.4.4. Projekty <i>greenfield</i> w ujęciu ilościowym, wartościowym i sektorowym gospodarki.....	299
4.5. Podsumowanie.....	305

Rozdział 5

Modele czynników napływu ZIB oraz wzrostu gospodarczego w krajach EŚW-10	309
5.1. Modele czynników napływu ZIB (KMRL)	310
5.1.1. Charakterystyka modelu i zmiennych objaśniających.....	311
5.1.2. Wyniki badania empirycznego dla Polski i pozostałych krajów EŚW-10.....	315
5.2. Modele wzrostu gospodarczego (KMRL).....	325
5.2.1. Modele wzrostu gospodarczego dla krajów EŚW-10.....	329
5.2.1.1. Charakterystyka modelu i zmiennych objaśniających.....	329

5.2.1.2. Wyniki badania empirycznego dla Polski i pozostałych krajów EŚW-10.....	332
5.2.1.3. Mechanizm współzależności pomiędzy czynnikami napływu ZIB oraz wzrostu gospodarczego w krajach EŚW-10	343
5.2.2. Model wzrostu gospodarczego (VECM) dla Polski	344
5.2.2.1. Przegląd badań empirycznych modelowania zależności wzrostu gospodarczego i ZIB.....	344
5.2.2.2. Charakterystyka modelu wzrostu gospodarczego dla Polski i jego weryfikacja	350
5.2.2.3. Funkcje odpowiedzi na impuls zmiennych modelu wzrostu dla Polski.....	354
5.2.2.4. Dekompozycja wariancji błędu prognoz modelu wzrostu dla Polski.....	362
5.3. Rola podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w gospodarce polskiej i jej efekty.....	368
5.3.1. Liczba i partycypacja podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w sekcjach gospodarki.....	368
5.3.2. Efekty ekonomiczne działalności podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego	374
5.3.2.1. Wysokość i struktura nakładów inwestycyjnych.....	374
5.3.2.2. Wymiana handlowa i jej udział w produktach wysokiej techniki	377
5.3.2.3. Liczba pracujących w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego	381
5.4. Podsumowanie.....	385
Zakończenie	391
Aneks – załączniki	403
Bibliografia	411
Spis tabel	435
Spis rysunków i schematów	439
Spis załączników	443